

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
ASYA-PASİFİK ÇALIŞMALARI
UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ (APAM)

TÜRKİYE'DE PAKİSTAN ÇALIŞMALARI-I

TÜRKİYE'DE PAKİSTAN ÇALIŞMALARI-I

Yayına Hazırlayanlar
A. Merthan DÜNDAR
Davut ŞAHBAZ

ISBN: 978-605-136-687-6

Ankara Üniversitesi Basımevi
<http://basimevi.ankara.edu.tr>

Para ile Satılamaz.

Ankara - 2023

Para ile Satılamaz

TÜRKİYE’DE PAKİSTAN ÇALIŞMALARI – I

Yayına Hazırlayanlar

A. Merthan DÜNDAR

Davut ŞAHBAZ

Ankara – 2023

Ankara Üniversitesi Yayınları No: 789
Asya-Pasifik Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi
APAM Yayınları: 34

ISBN: 978-605-136-687-6

Yazarların görüşlerinin sorumluluğu kendilerine aittir.

Redaktörler
Aysun HARPER
Gözde GÖKOVA

Baskı Yeri:
Ankara Üniversitesi Basımevi
İncitaşı Sokak No: 10 06510 Beşevler/ANKARA
Tel: (0312) 213 66 55
Basım Tarihi: 18/08/2023

İÇİNDEKİLER

A. Merthan DÜNDAR	
ÖN SÖZ	V
H. Derya CAN - Yalçın KAYALI	
<i>Tarihin Güney Asya'daki (Pakistan-Hindistan) Başlangıcına Tanıklık</i> <i>Etmış Bir Uygarlık: İndus Vadisi Medeniyeti</i>	1
Celal SOYDAN	
<i>Hint Müslümanlarının Ayrı Devlet Talebi ve İkbal</i>	35
Hakan KUYUMCU	
<i>İki Farklı Devlete Giden Yolda Hindistan'da Siyasi Yapılanma ve</i> <i>Müslümanlara Etkisi.....</i>	49
Davut ŞAHBAZ - Esra BÜYÜKBAHÇECİ	
<i>Saadat Hasan Manto'nun "Sahay" ve Khuswant Singh'in "Pakistan Treni"</i> <i>Adlı Eserlerinde Bölünmenin Acıları</i>	71
Mehmet Kemal ÇAKMAKÇI	
<i>Paisa Ahbâr Gazetesi Işığında Balkan Savaşları.....</i>	93
Muhsin Ramazan İŞSEVER	
<i>Paisa Ahbâr Gazetesi Işığında Trablusgarp Savaşı</i>	123
Arzu ÇİFTSÜREN	
<i>Pakistan Cumhuriyeti Yayınları Türkiye Seyahatnamelerinde İstanbul</i>	139
Hatice GÖRGÜN	
<i>Teşkilât-ı Mahsûsa, İstanbul'da Çıkan Urduca Gazeteler ve</i> <i>Cihân-ı İslâm</i>	169
Aykut KİŞMİR	
<i>Türkiye ve Pakistan Kolektif Mekânlarının Temsili.....</i>	183

Elif ÖCALMIŞ - Emel SİYİLİM BAŞARIR	
<i>Yabancılar Türkçe Öğretiminde Türk Dizi ve Filmlerinin Etkisi Üzerine Bir</i>	
<i>İnceleme: Pakistan Örneği</i>	193
Recep DURGUN	
<i>Pakistan'da Konuşulan Bölgesel Diller.....</i>	221
Arian HOPF	
<i>Urdu-an Urban Language? Some Reflections on Regionality in Urdu</i>	
<i>Literature</i>	243

ÖN SÖZ

Türkiye'nin Güney Asya'da ilişkilerinin en iyi ve üst seviyede olduğu ülkenin, Pakistan olduğunu söylemek mümkündür. Halklarımız arasında karşılıklı olarak ilgi ve sevginin olduğu da bir gerçektir. Bu durum, tarihî - kültürel ilişkilerimizin eski ve güçlü olmasıyla, günümüz Pakistan topraklarının bir kısmının zaman içinde Türklere vatan olmuş olması ile izah edilebilse de ayrıca araştırılması gerekir. Bu aşamada belirtmek gerekirse yaşı ellinin üzerinde olan pek çok Türk vatandaşı, 1980'lerde küçük bir Pakistanlı çocuğun Türk televizyon kameralarının önünde Cive Cive Pakistan diyerek söylediği şarkıyı hatırlamakta olup muhtemelen bu ülkeye duydukları sempatiyi bu küçük Pakistanlı çocuğa borçludurlar.

İki ülke arasındaki resmî ilişkiler, Pakistan'ın 15 Ağustos 1947'de Hindistan'dan ayrılarak bağımsızlığını ilan etmesiyle başlamıştır. Karşılıklı olarak büyükelçiliklerin ne zaman açıldığı gibi diplomatik ilişkilerin seyriyle ilgili maalesef Türkiye Cumhuriyeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlıklarının internet sayfalarında bilgi mevcut değildir. Ticari bakımdan ilişkiler ivme kazansa da son yıllarda savunma sanayimizin yaptığı ihracat miktarının artmasına rağmen iki ülke arasındaki ticaret hacminin olması gerekenin çok altında olduğunu belirtmek gerekir. Diğer yandan nükleer silahlara sahip bir ülke olan Pakistan, Türkiye için bir müttefik ve potansiyel ticaret ortağı olarak büyük önem arz etmektedir.

Türk dizileri, dünyanın başka yerlerinde olduğu gibi Pakistan'da da ülkemizin tanıtımına büyük katkı sağlamaktadır. Bu durum, Pakistan'da Türkçe öğrenmek ya da Türkiye'de eğitim almak isteyenlerin sayısının artmasına sebep olmuştur. Yunus Emre Enstitüsünün İslamabad, Karaçi ve Lahor şubeleri, mümkün olduğu kadarıyla taleplere cevap vermeye çalışmaktadır. Ticari, askerî, kültürel ilişkilerin yoğunlaştığı gibi akademik ilişkilerin de artması gereklidir. Karşılıklı akademik işbirliklerinin, öğrenci, öğretim üyesi değişim programlarının çoğalması, her iki ülkede de muhatabıyla ilgili araştırmaların yapılması, karşılıklı anlayışın daha da gelişmesini sağlayacaktır. Biz de APAM olarak Pakistan'la ilgili ülkemizdeki bilgi birikimine katkı sağlamak amacıyla *TÜRKİYE'DE PAKİSTAN*

ÇALIŞMALARI-I kitabını yayına hazırladık. Bu aşamada, öncelikle yazarlarımıza, Editörlüğü için Doç. Dr. Davut ŞAHBAZ'a, Ankara Üniversitesi Basımevi ve APAM çalışanlarına ve son olarak her zaman faaliyetlerimizi destekleyen Rektörümüz Sayın Prof. Dr. Necdet ÜNÜVAR'a şükranlarımızı sunarız.

Cive Pakistan, Cive Türkiye

Prof. Dr. A. Merthan DÜNDAR
APAM Müdürü

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE TÜRK DİZİ VE FİLMLERİNİN ETKİSİ ÜZERİNE BİR İNCELEME: PAKİSTAN ÖRNEĞİ

Elif ÖCALMIŞ - Emel SİYİLİM BAŞARIR***

Giriş

Yabancı dil öğrenimi, bireylerin birbirleriyle iletişim kurma ihtiyacına dayanmaktadır. Bununla birlikte ortak tarihsel bağların ve kültürlerin merak edilmesi ve aktarılması için de yabancı dil öğrenimine ihtiyaç duyulmaktadır. Zaruri ihtiyaçlar ve duygusal nedenlerin yanında bireyin yabancı dil öğrenerek farklı iş imkanları elde edebilmesi de yabancı dil öğrenmenin popüler hâle gelmesinde önemli bir etken olmuştur. Doğan Aksan (2007: 11), dili tanımlarken dilin tek seferde kavrayamayacağımız kadar çok yönlü, farklı çerçevelerden baktığımızda ise değişik özelliklerini keşfedebileceğimiz ve birçok niteliği aynı anda barındırabilen bir olgu olduğunu ifade etmiştir. Bununla birlikte dil; sınırları belirlenemeyen, toplumla iç içe, sürekli etkileşim hâlinde olan ve aynı zamanda toplumsal olduğu kadar bireye özgü, gelişebilen, karmaşık ve doğuştan gelen bir olgudur. Türkiye, gerek tarihî gerekse coğrafi konumu ile daima güçlü ve sağlam bir ülke olarak görülmekte ve yabancı dil olarak Türkçe öğrenimine gösterilen ilgi her geçen gün artmaktadır. Teknolojinin gelişmesi, ülkeler arasındaki iletişimi kolaylaştırmıştır. Sağlıklı iletişimin kurulması için ise yabancı dil gereksiniminin önemi artmıştır. İkinci dil edinimi ile farklı kültürleri anlama ve iki ülke arasındaki ilişkileri geliştirmede etkili bir rol oynamaktadır. Dil öğretiminde her öğretici, dili öğrettiği kesime yönelik kendine has yöntemler geliştirmektedir. Tahsin Banguoğlu'na göre “dil insanların meramlarını anlatmak için kullandıkları bir sesli işaretler sistemidir. Elle başla, gözle kaşla işaretler yaparak da bazı duygularımızı, düşünce ve dileklerimizi anlatırız. Fakat en mükemmel anlatma (expression) vasıtamız dildir.” (Banguoğlu,

* Elif ÖCALMIŞ, Öğretim Görevlisi, AÜ, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, Urdu Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, eocalmis@ankara.edu.tr. ORCID: 0000-0002-2321-1025.

** Emel SİYİLİM BAŞARIR, Öğretim Görevlisi, AÜ, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, Urdu Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, esiylim@ankara.edu.tr. ORCID: 0000-0002-2948-33.

2015: 9). Geçmişten günümüze yabancı dil öğretiminde öğrencilerin okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerini geliştirmek için çeşitli teknikler kullanılmaktadır.

Bu tekniklerden biri, görme ve duyma yetilerinin yabancı dil olarak öğrenilen dilde izletilen dizi ve filmlerle pekiştirilmesidir. Film ve diziler vasıtasıyla meydana gelen görsel ve işitsel öğeler öğrencinin öğrenmeye çalıştığı dili sadece yapısal olarak değil aynı zamanda sosyolojik ve kültürel açıdan da öğrenebilmesini sağlamaktadır.

“Türkçenin yabancı/ikinci dil öğretiminde öğrenci, öğretici, öğretim materyalleri, ders dışı etkinlikler/içeriklerin yanı sıra öğretim ortamı da çok önemlidir. Türkçeyi hedef kültürle karşı karşıya kalınan bir ortamda yani Türkiye’deki dil öğretim merkezlerinde öğrenenler, kaynak kültüre sosyal yaşamlarında da fazlasıyla maruz kalmaktadır. Bu öğrencilerin kaynak toplumda karşılaştığı tek birey öğretici değildir. Hâlihazırda dilsel girdilerle sürekli karşı karşıya kalınan bir dil banyosu yönteminin içerisinde. Ancak Türkçeyi yurt dışındaki merkezlerde, okullarda veya üniversitelerde öğrenenler-öğrencinin dil öğrenme motivasyonu yüksekse ilaveten Türk filmleri/dizileri, müzikler, kitaplar veya sosyal medya/internet aracılığıyla edindiği arkadaşları dışında - kaynak toplum temsilcisi olarak sadece öğreticileri görmektedir” (Göktaş; Çangal 2023: 308).

Öğrenci, öğrendiği dil ile iletişim kurarken film ve diziler sayesinde vurgu, tonlama, kalıp ifade, jest ve mimiklere hâkim olabilmektedir. “Yabancı dil öğretiminde, sadece öğretmen ve ders kitaplarının kullanıldığı durumlarda işitsel ve görsel araçlar büyük önem taşımaktadır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde öğrencinin ilgisini çekecek, öğretim sürecinde etkinliklerin verimi, çağın şartlarına uygun işitsel ve görsel araçlarla yapılması gerekmektedir. Yabancı dil öğretiminde işitsel ve görsel araçlar, her yaşta öğrenmenin kalıcı olmasını sağlama açısından önemli bir yere sahiptir. Çünkü işitsel ve görsel araçlar, daha çok duyu organını uyarır ve öğrencinin ilgi ve dikkatini çeker bu sayede de öğrenmeyi kolaylaştırır.” (Yılmaz; Diril 2015: 225). Bir ülkenin dilini ve kültürünü merak edenlerin film ve dizileri öğretim aracı olarak görmeye başlamasıyla bu yöntem gün geçtikçe popüler olmaya başlamıştır. Bununla birlikte yabancı dil öğreten öğretmenler, öğrencilerin derslere motive olmaları ve yeni yöntemlerin öğrenci için daha ilgi çekici olması nedeniyle derslerde film ve dizi izletmektedir. “Öğretmen ve ders kitabı ikilisi uzun yıllar eğitimin temeli olarak görülmüştür. Ancak

teknolojinin sunduğu imkânlardan son yıllarda çok farklı şekillerde faydalanılması sonucunda öğretmen–ders kitabı ikilisiyle birlikte özellikle de göze ve kulağa hitap eden farklı kaynaklar da kullanılmaya başlanmıştır” (Demirel, 2011:47). Yabancı dil öğretiminde amaçlardan en önemlisi, bireyin yabancı dili ana diline yakın yetkinlikte kullanabilmesini sağlayabilmektir. Bu noktada bireyin yabancı dilde akıcı konuşma becerisi ve okuduğunu anlama becerisi ön plana çıkar. İncik’e göre “Türk dizi/filmlerinde dikkat çektiği gibi, Türkçenin öğretimi açısından özdeyişlere, deyim ve atasözlerine, Türklerin günlük ve tarihi safhadaki yaşantısına, giyimine, devlet yönetimine, insan ilişkilerine, jest ve mimiklerine yer vermesi bakımından hedef dil olan Türkçe öğretimine katkı sağlamaktadır.” (İncik, 2022: 125).

Türkiye’de dizi ve filmler günden güne ivme kazanmakta ve yurt dışında oldukça ilgi görmektedir. Türk dizilerinin izlendiği ülkelerde Türkçeye, Türk kültürüne, Türk tarihine ve Türkiye’ye ilgi artmaktadır. “Dil, kültürden soyutlanamaz. Nasıl her milletin bir dili varsa aynı şekilde her dile ait bir kültür bulunmaktadır. Metinlerde geçen kültürü sadece okuyarak öğrenen birey, filmler aracılığıyla buna canlı bir şekilde şahit olmaktadır. Filmler dilin sevincini, üzüntüsünü, tepkilerini (jest ve mimikler, beden dili) ve değerlerini gösteren kültürel öğelerin en açık şekilde aktarıldığı ve yansıtıldığı kaynaklardır.” (Yaman, 2022: 287). Tüm dünyaya kültürümüzün en doğru ve hızlı bir biçimde tanıtılması için dizi ve filmler önemli bir yere sahiptir. Bu araştırmada Türk dizilerinin yabancılara dil öğretimi noktasındaki etkisini anlamaya yönelik gerçekleştirdiğimiz nicel bir araştırma yapılmıştır. Araştırmamızın saha araştırması, Türk dizi ve filmelerinin yoğun olarak takip edildiği Pakistan’da gerçekleştirilmiştir. Araştırma için 123 katılımcıya konuya dair sorular içeren bir anket yöneltilmiştir. Bu ankete verilen yanıtların yorumlanması göstermektedir ki özellikle Pakistan örneğinde Türk dizilerinin dil öğrenimine etkisi literatüre paralel olacak şekilde olumludur. Bu anlamda literatüre katkı sağlaması beklenen bu çalışmamızın ilerleyen bölümlerinde konunun çerçevesi çizilecek ve araştırma sonuçları detaylı şekilde paylaşılacaktır.

Pakistan’da Türk Dizi ve Filmlerinin Türkçe Öğretimi Alanında Kullanımı

Pakistan ve Türkiye arasındaki ortak tarih ve kültürel bağlar üzerine kurulu yakın dostluk ve kardeşlik, geçmişten günümüze yaşanmışlıkların tesiri ile ikili ilişkilerde sıcaklık ve samimiyet olarak kendini göstermektedir. “Pakistanlı bir tarihçinin Gazneli Mahmud’un Hindistan’a gelişi asırlarca

sürecek olan Maveranunehir kökenli bir kültür inkılâbının habercisidir değerlendirmesi bölgenin siyasi, sosyal ve kültürel yapısında Türklerin ne denli etkin olduğunu göstermektedir.” (Eşref; Soydan 2012: 7). İşte bu ilişkiler neticesinde Pakistan’da Türkçe öğrenimine ilgi oldukça fazladır. Pakistan’da yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, İslamabad Ulusal Modern Dilller Üniversitesi (NUML) Türkoloji Bölümü’nde lisans eğitimi düzeyinde verilmektedir. Government Collage Üniversitesi, Pencap Üniversitesi Oriental Collage, Pakistan Maarif Okullarında seçmeli Türkçe dersi olarak ve Lahor Yunus Emre Enstitüsü’nde Türkçe kursları formatında öğretilmektedir.

Urdu Dili ve edebiyatı ile ilgili sempozyum ya da projeler nedeniyle Pakistan’a birtakım ziyaretler gerçekleştirilmiştir. Yapılan ziyaretler esnasında bizlere Türkiye’nin politikası, şehirleri, Türk dizi ve filmleri ya da Türk oyuncularını ile ilgili sorular yöneltilmiş, Pakistanlıların Türkiye’ye duyduğu ilgi ve merak gözler önüne serilmiştir. Bu da bizi Pakistan’da Türkçe öğrenmeye olan ilgi de göz önüne alınarak yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Pakistanlı öğrencilerin derslerde kullanılan yazılı yardımcı materyallerin dışında Türk dizi ve filmlerin Türkçe öğrenimine yansması doğrultusunda bir anket çalışması yapmaya yöneltmiştir.

Hazırlanan form, İngilizce ve yabancılara Türkçe öğretimi alanlarında uzman olan öğretim üyelerinin değerlendirmesine sunulmuş; alınan dönütler neticesinde gerekli düzenlemeler gerçekleştirilerek forma son şekli verilmiştir. Bu çalışmada bilimsel araştırma etik ilkeleri gözetilerek NUML Üniversitesi 02.07.2021 tarihli ML.10-4/2000 sayılı belge ile etik kurul onayı alınmıştır.

Çalışmanın anket kısmı, Pakistan’ın çeşitli bölgelerinde Türkçe öğreten öğreticilere gönderilmiş ve anket öğreticiler tarafından öğrencilere ulaştırılmıştır. Ankete 123 öğrenci katılmış, açık uçlu sorulara cevap vermeyen öğrencilerin cevapları değerlendirmeye alınmamıştır. Elde edilen verilerde öğrencilerin Türkiye’de yayımlanan birçok diziden haberdar olduğu ve özellikle tarih dizilerine ve dizi oyuncularına yoğun ilgi duyduğu görülmüştür. Bu amaçla çalışmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Cinsiyetiniz
2. Yaşınız
3. Ülke-şehir
4. Eğitim durumunuz

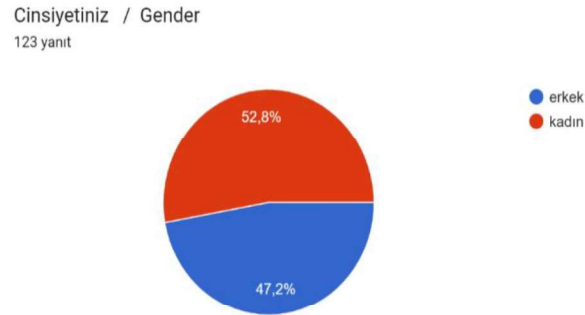
5. Nerede Türkçe öğreniyorsunuz?
6. Türkçe seviyeniz nedir?
7. Ne zamandan beri Türkçe öğreniyorsunuz?
8. Türkçe öğretiminde Türk dizi/filmlerinden yararlanılmalıdır. (katılıyorum/katılmıyorum)
9. Türkçe öğrenirken Türk dizi/filmlerinden yararlandınız mı?
10. Türkçe öğrenmeye başlamadan önce Türk dizi ve filmlerini izliyor muydunuz?
11. Türk dizi/filmlerini seyrederken alt yazı ya da dublaj kullanıyor musunuz?
12. Türkçe öğrenirken Türk dizi ve filmlerini izlemek alanında/alanlarında kendimi geliştirmeme katkı sağlamıştır. (Birden fazla seçebilirsiniz.)
13. İzlediğiniz Türk dizi/filmlerine nereden erişim sağladınız? /sağlıyorsunuz?
14. Türkçe derslerinde öğretmeniniz Türk dizi/filmlerini izletti mi?
15. Çevrenizde Türk dizi/filmleri nedeniyle Türkçe öğrenmek isteyen var mı?
16. Türkçe öğrenmeyi çevrenize tavsiye eder misiniz?
17. Hangi Türk filmlerini izlediniz/izliyorsunuz?
18. Hangi Türk dizilerini izlediniz/izliyorsunuz?
19. Hangi Türk dizi/film karakterini seviyorsunuz?
20. Türk dizi-filmlerinden öğrendiğiniz Türkçe-Urdu ortak kelimeler nelerdir?

Türkçe Öğrenen Pakistanlı Öğrencilerin Türk Dizi ve Filmleri ile Olan İlişkileri

Geçmişten günümüze Pakistan ile Türkiye arasında dost ve kardeşlik üzerine kurulmuş bir bağ vardır. Dolayısıyla her iki ülke arasında tarihi ve kültürel aktarımlar bulunmaktadır. Bir ülkenin tarihini, kültürünü, coğrafi yapısını, politikasını ve yaşam standartlarını bilmek için o ülkenin dilini

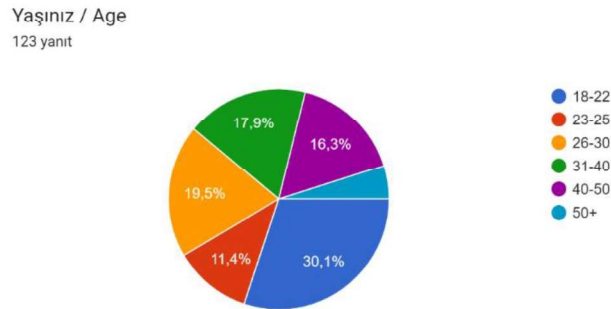
bilmek gerekmektedir. Bu bağlamda yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Pakistanlı öğrencilere Türkçe öğrenimi, Türk dizi ve filmlerinin dil öğrenimindeki etkisi ile ilgili yukarıda bahsi geçen sorular sorulmuştur. Aşağıda ankete katılan öğrencilerin sorulara verdiği cevaplar sunulmuştur. Ankete katılan öğrencilerin cinsiyet bilgilerine ilişkin veriler şu şekildedir:

Tablo 1: Katılımcıların Cinsiyetlerine İlişkin Sayısal Veriler

Ankete katılan öğrencilerin %52,8'i kadın, %47,2'si erkektir. Tabloya göre kadın öğrenciler erkek öğrencilerden daha fazladır. Bu tabloda, kadın öğrencilerin yabancı dil olarak Türkçe öğrenimine erkek öğrencilerden daha meraklı olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunu kadınların oluşturması Pakistan'da kadınların okuma oranlarının yükseldiğinin bir göstergesi olarak sevindiricidir. Ankete katılan öğrencilerin yaş dağılımına ait veriler şu şekildedir;

Tablo 2: Katılımcıların Yaşlarına İlişkin Sayısal Veriler

Elde edilen tabloya göre ankete katılan öğrencilerin %30,1'i 18-22 yaş aralığındadır. Yaş aralığının yer aldığı diğer dağılımlara bakıldığında Pakistan'da Türkçe öğretiminin yalnızca gençlere değil orta yaş ve üzerine de hitap ettiği görülmektedir. Bunun nedeni ise Türkçe öğretiminin yalnızca üniversite bünyesinde değil Türkçe kurs formatında da verilmesinden kaynaklanmaktadır. Pakistanlı öğrencilerin yaşadığı şehirlere ilişkin bilgiler şu şekildedir:

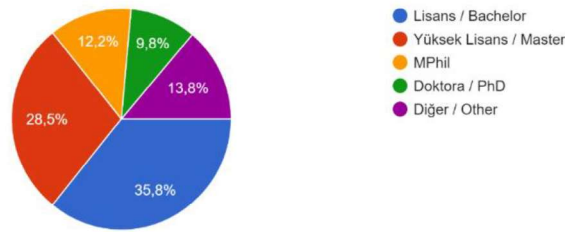
Tablo 3: Katılımcıların Yaşadığı Şehirlere İlişkin Sayısal Veriler

Şehir	Kişi	%
Lahore	28	22,8
İslamabad	18	14,7
Karaçi	10	8,2
Mardan	8	6,5
Rawalpindi	7	5,7
Gucranwala	6	4,7
Multan	3	2,4
Swabi	3	2,4
Faysalabad	2	1,6
Kasur	1	0,82
Gojra	1	0,82
Kohat	1	0,82
Abbottabad	1	0,82
Ghottki	1	0,82
Dera Ghazi Khan	1	0,82
Khushab	1	0,82
Okara	1	0,82
Mansehra	1	0,82
Peşaver	1	0,82
Jhang	1	0,82
Mandi Bahauddin	1	0,82
Bahawalnagar	1	0,82
Rahim Yar Khan	1	0,82
Pakistan	24	19,5
Toplam	123	100

Elde edilen verilere göre Türkçe öğrenen öğrencilerin Pakistan'ın çeşitli bölgelerinden katıldığı görülmektedir. Şehir bilgisi vermeyen öğrenciler tabloda Pakistan şeklinde ifade edilmiştir. Öğrencilerin genellikle Lahor Yunus Emre Enstitüsü ve Islamabad NUML Üniversitesi'nden olması nedeniyle Lahor ve Islamabad'ın katılımcı sayısı diğer şehirlere göre daha fazladır. Pakistan'da çevrim içi Türkçe kurslarının olması küçük şehirlerden de Türkçe öğrenmek isteyen öğrencilerin katılım sağlamalarına imkân sunmaktadır. Ankete katılan öğrencilerin eğitim seviyeleri şu şekildedir:

Tablo 4: Katılımcıların Eğitim Durumlarına İlişkin Sayısal Veriler

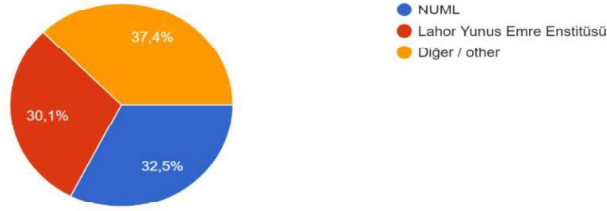
Eğitim Durumunuz (devam ediyor.) Education (continuing)
123 yanıt

İslamabad Ulusal Modern Diller Üniversitesi (NUML) Türkoloji Bölümü'nde lisans eğitimi düzeyinde verilmektedir. Government Collage Üniversitesi, Pencap Üniversitesi Oriental Collage, Pakistan Maarif Okullarında seçmeli Türkçe dersi olarak ve Yunus Emre Enstitüsü Lahor Kültür Merkezi'nde Türkçe kursları formatında öğretilmektedir. Bunun dışında bazı öğretiler, özel ders şeklinde çevrim içi Türkçe dersleri vermektedir. Ankete katılan öğrencilerin %86,2'si lisans ve lisansüstü seviyesinde öğrenim görmekte, %13,8'i ise diğer seçeneğinin yer aldığı dağılımda yer almaktadır. Ankete katılan öğrencilerin Türkçe öğrendikleri yerlere dair dağılımı şu şekildedir:

Tablo 5: Katılımcıların Nerede Türkçe Öğrendiklerine İlişkin Sayısal Veriler

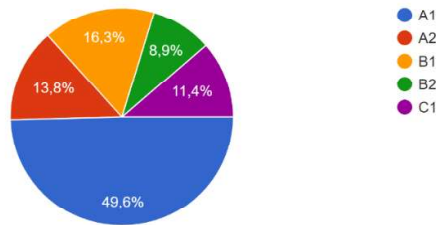
Nerede Türkçe öğreniyorsunuz? / Where are you learning Turkish ?
123 yanıt

Ankete katılan öğrencilerin %32,5'i NUML'da, %30,1'i Lahor Yunus Emre Enstitüsü'nde %37,4'ü ise seçmeli ders şeklinde Türkçe öğretilen üniversitelerde Türkçe öğrenmektedir. Öğrencilerin yaşadığı şehirde Türkçe öğretiminin olması Türkçeye olan ilgiyi artırmaktadır. Türkçe öğrenen Pakistanlı öğrencilerin seviye dağılımları şu şekildedir;

Tablo 6: Türkçe Öğrenen Katılımcıların Seviye Dağılımlarına İlişkin Sayısal Veriler

Türkçe seviyeniz nedir? / What is your Turkish Level?
123 yanıt

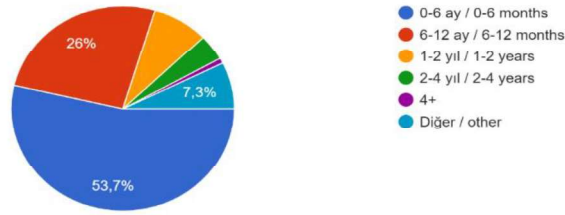

Elde edilen verilere göre öğrencilerin %49,6'sı A1 seviyesinde, %13,8'i A2 seviyesinde, %16,3'ü B1 seviyesinde, %8,9'u B2 seviyesinde, %11,4'ü ise C1 seviyesinde Türkçe öğrenmektedir. Pakistan'da hem üniversite bünyesinde hem de Lahor Yunus Emre Enstitüsü'nde Türkçe öğretilmesinden dolayı her seviyede Türkçe öğrenen öğrencilere rastlanması mümkündür.

Pakistanlı öğrencilerin Türkçe öğrendikleri sürenin dağılımı şu şekildedir:

Tablo 7: Katılımcıların Türkçe Öğrenmeye Başladıkları Süreye İlişkin Sayısal Veriler

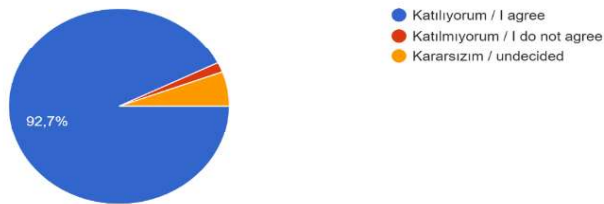
Ne zamandan beri Türkçe öğreniyorsunuz? How long have you been learning Turkish?
123 yanıt

Öğrencilerin %53,7'si 0-6 ay, %26'sı 6-12 ay, %13'ü 1 ile 4 yıl arasında, %7,3'ü 4 yıldan fazla bir zaman diliminde Türkçe öğrenmektedir. Ankette yer alan “Türkçe öğretiminde Türk dizi/filmlerinden yararlanılmalıdır” fikrine öğrencilerin verdikleri cevaplar şu şekildedir:

Tablo 8: Katılımcıların Türkçe Öğrenirken Türk Dizi/Filmlerinden Yararlanmalarına İlişkin Sayısal Veriler

Türkçe öğretiminde Türk dizi / filmlerinden yararlanılmalıdır. / While learning Turkish, Turkish TV series / movies should be used.
123 yanıt

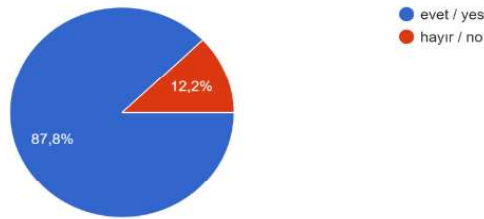

Öğrencilerin %92,7'si “Türkçe öğrenirken Türk dizi ve filmlerinden yararlanılmalıdır” şeklinde cevap vermişlerdir. Geri kalan %7,3'lük dilim ise kararsızım ve katılmıyorum şeklinde cevaplamıştır. Bir önceki sorunun devamı niteliğinde öğrencilere “Türkçe öğrenirken Türk dizi ve filmlerinden

yararlandınız mı?” sorusu sorulmuştur. Öğrencilerin verdiği cevaplar şu şekildedir:

Tablo 9: Katılımcıların Türkçe Öğrenirken Türk Dizi/Filmlerinden Yararlanmalarına İlişkin Sayısal Veriler

Türkçe öğrenirken Türk dizi/filmlerinden yararlandınız mı? / While learning Turkish, did you use Turkish TV series / movies?
123 yanıt

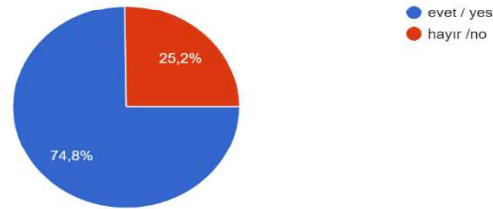

Öğrencilerin %87,8’inin Türkçe öğrenirken Türkçe dizi ve filmlerden yararlandıkları, %12,2’sinin Türkçe film ve dizilerden yararlanmadıkları görülmektedir. Hedef dile hâkim olabilmek ve o dile maruz kalmak için birçok yöntem vardır. Bunlardan biri olan dizi ve filmlerden yararlanma en kolay ulaşılabilecek yöntemdir. Dili duyarak pekiştirmek için öğrencilerin büyük bir kısmının dizi ve filmlerden yararlandığı söylenebilmektedir.

Türkçe öğrenen öğrencilerin Türkçe öğrenmeden önce Türk dizi ve filmleri izleyip izlemediklerine dair verilen cevaplar şu şekildedir:

Tablo 10: Katılımcıların Türkçe Öğrenmeden Önce Türk Dizi/Filmlerini İzlemelerine İlişkin Sayısal Veriler

Türkçe öğrenmeye başlamadan önce Türk dizi ve filmlerini izliyor muydunuz? / Were you watching Turkish series/movies before learning Turkish?
123 yanıt

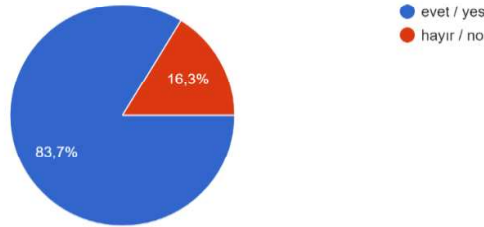

Öğrencilerin %74,8'inin Türkçe öğrenmeye başlamadan önce Türk dizi ve filmler izlediği, %25,2'sinin Türk dizi ve film izlemediği görülmektedir.

Pakistan ile Türkiye arasındaki dostane ilişkiler nedeniyle Türk dizi ve filmlere gösterilen ilgi oldukça yoğundur. Öğrencilerin Türk dizi ve film izlerken alt yazı ya da dublaj kullanıp kullanmadıklarına dair verilen cevaplar şu şekildedir:

Tablo 11: Katılımcıların Alt Yazı/Türkçe Dublaj Türk Dizi/Filmlerini İzlemelerine İlişkin Sayısal Veriler

Türk dizi/filmlerini seyrederken alt yazı ya da dublaj kullanıyor musunuz? / While watching Turkish series/films are you using English/Urdu subtitles or doubling?
123 yanıt

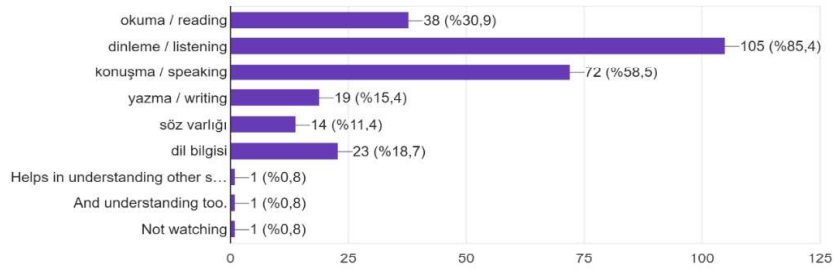

Türkçe öğrenen öğrencilerin %83,7'sinin Türkçe dizi ya da film izlerken alt yazı ya da Urduca dublaj kullandığını, %16,3'ünün alt yazı ya da Urdu dublaj kullanmadığı görülmektedir.

Türkçe öğrenirken Türk dizi ve filmlerini izlemenin öğrencinin hangi alanda gelişmesine katkı sağladığına dair sorulan soruya verilen cevaplar şu şekildedir:

Tablo 12: Katılımcıların Türk Dizi/Filmlerini İzlemelerinde Kendilerine Sağladıkları Katkılara İlişkin Sayısal Veriler

Türkçe öğrenirken Türk dizi ve filmlerini izlemek alanında /alanlarında kendimi geliştirmeme katkı sağlamıştır. (Birden fazla seçebilir... on (you can choose more than one.)
123 yanıt

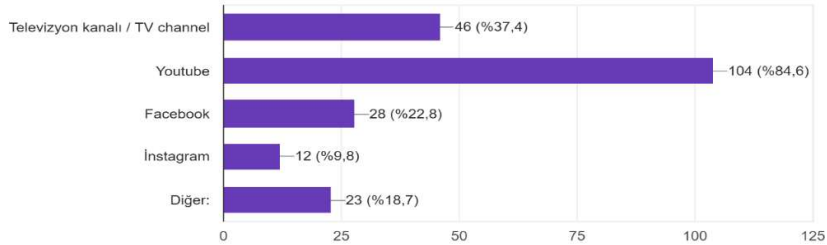

Verilere göre Türkçe öğrenen Pakistanlı öğrencilerin Türk dizi ve filmleri izleyerek özellikle dinleme becerilerini geliştirdiği görülmektedir. Öğrenci hedef dili dinlediğinde duyduğunu anlama ve kelimelerdeki farklı sesleri ayırt edebilme becerisine sahip olmaktadır. Film ve dizilerin etkisiyle öğrenci öğrenmeye çalıştığı hedef dili okumayı, yazmayı ve konuşmayı da öğrenebilmektedir. Bununla birlikte öğrenci dil bilgisel ve söz varlığı açısından da fayda görmektedir.

Öğrencilerin Türk dizi ve filmleri izlemek için hangi platformu kullandıklarına dair sorulan soruya verdiği cevaplar şu şekildedir:

Tablo 13: Katılımcıların Türk Dizi/Filmlerini Nereden İzlediklerine İlişkin Sayısal Veriler

İzlediğiniz Türk dizi-filmlerine nereden erişim sağladınız?/ sağlıyorsunuz? / In which platform have you watched /are you watching Turkish series /film...la seçebilirsiniz. (you can choose more than one.)
123 yanıt

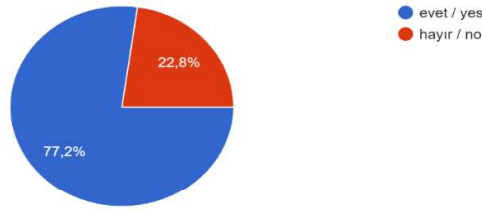

Elde edilen verilere göre Türkçe dizi ve filmlere erişme noktasında en çok tercih edilen platform YouTube olmuştur. Öğretmen derste öğrettiği konu ile ilgili kısa bir film ya da dizilerden alınan bir videoyu izleterek öğrencilerin dört temel becerisine yönelik pekiştirme yapabilmektedir. “Öğreticiler derslerde konuşma, yazma ve dinleme etkinlikleri yaptırırken YouTube’u kullanmakta, video içerikleri kullanarak hem anlatılan dil bilgisi yapılarını pekiştirme hem de Türk kültürüne ait unsurları öğrencilere tanıtmaya imkân bulmaktadır. Dikkati dağılan öğrencilerin derse odaklanmalarının sağlanmasında da YouTube etkili bir araç olarak ön plana çıkmaktadır.” (Çangal,2021:78). Pakistan’da Türkçe diziler Urduca dublajlı şekilde ulusal kanallarda yayımlanmaktadır, bu nedenle Türk dizilerine televizyon kanalları vasıtasıyla erişim de mümkündür. Bunun yanında öğrencilerin sosyal medya platformlarında yer alan dizi ve filmlerin kısa videolarını da takip ettiği görülmektedir.

Öğrencilerin hedef dile maruz kalma imkânlarının kısıtlı olduğu yerlerde öğrencilerden dersi yardımcı kaynaklarla desteklemesi beklenmektedir. Türkçe derslerinde öğreticinin Türk dizi ve film izletip izletmediğine dair sorulan soruya verilen cevap şu şekildedir:

Tablo 14: Katılımcıların Türkçe Derslerinde Türk Dizi/Filmlerini İzlediklerine İlişkin Sayısal Veriler

Türkçe derslerinde öğretmeniniz Türk dizi-filmlerini izletti mi ? Did your teacher motivate you to watch Turkish TV series-films in Turkish lessons?
123 yanıt

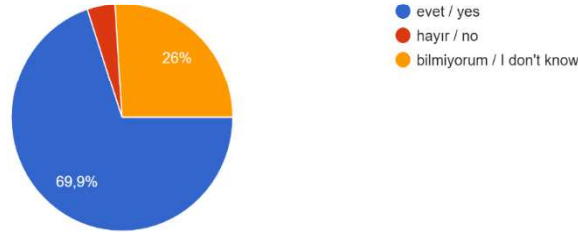
Yabancı dil öğretiminde en önemli amaçlardan biri yabancı dili ana diline yakın yetkinlikte kullanmasını sağlayabilmektir. Bu noktada bireyin yabancı dilde akıcı konuşma becerisi ve okuduğunu anlama ön plana çıkar. Konuşma becerisinin geliştirilmesi için öğrencinin dizi ve film izlemesi kalıcı öğrenmeyi pekiştirmektedir. Bu nedenle dizi ve filmler görsel ve işitsel

kaynak olarak öğretici için önemli rol oynamaktadır. Ankete verilen cevaplara göre Türkçe öğreten öğreticilerin %77,2'si derste Türkçe dizi ve filmlerden faydalandığı %22,8'inin faydalanmadığı görülmektedir.

Türk dizi ve filmler hedef dilin konuşulduğu ülke hakkında bizlere ipucu verebilmektedir. Bunun yanında o dili öğrenmeye merak uyandırmaktadır. Pakistanlı öğrencilerin Türk dizi ve filmleri izlediğinde çevresindekilerde de Türkçe öğrenme isteği uyandırıp uyandırmadığına dair sorulan soruya verilen cevaplar şu şekildedir:

Tablo 15: Katılımcıların Çevresindekilerinin Türk Dizi/Filmleri Nedeniyle Türkçe Öğrenme İsteğine İlişkin Sayısal Veriler

Çevrenizde Türk dizi-filmleri nedeniyle Türkçe öğrenmek isteyen var mı? / Is there anyone who wants to learn Turkish because of the Turkish series/ movies around you?
123 yanıt

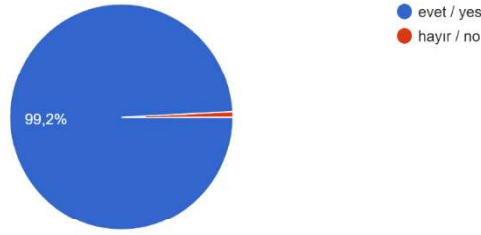

Türkiye ve Pakistan arasında kadim dostluk ilişkilerinin olması nedeniyle Türkçeye yoğun bir ilgi vardır. Dizi ve filmler vasıtasıyla dil öğrenenler hedef dilin tarihini, kültürünü, gelenek ve göreneklerini, coğrafyasını, yaşam şartlarını yakından tanıyabilmektedir. Ortak kültür ve derin gönül bağların olduğu ülkenin dilini öğrenmek için de dizi ve filmlerin önemli bir etken olduğu görülmektedir. Ankete katılan öğrencilerden %69,9'u evet, %26'sı bilmiyorum, %4,1'ise hayır şeklinde cevap vermiştir. Elde edilen verilere göre dizi ve filmlerin hedef dili öğrenme isteğine katkı sağladığı söylenebilmektedir.

Öğrencilere Türkçe öğrenmeyi çevrelerine tavsiye edip etmemelerine dair yöneltilen soruya verilen cevaplar şu şekildedir:

Tablo 16: Katılımcıların Türkçe Öğrenmeyi Çevresindekilerine Tavsiye Etmelerine İlişkin Sayısal Veriler

Türkçe öğrenmeyi çevrenize tavsiye eder misiniz?/Would you recommend anyone around you learn Turkish?
123 yanıt

Öğrencilerin %99,2'si Türkçe öğrenmeyi çevresine tavsiye etmekte, 0,8'i ise Türkçe öğrenmeyi çevresine tavsiye etmemektedir.

Öğrenilen dilde film ve dizi izlemek, duyarak öğrenmeye yardımcı olmaktadır. Bununla birlikte dilini öğrendiği ülkenin tarihini, kültürünü, sanatını, yaşam standartlarını öğrenmek için dizi ve filmleri izlemek destekleyici birer unsurdur. Pakistan'da birçok Türk dizisinin yayımlanmasından dolayı öğrencilerin birçok Türk dizisi ve filmine aşina olduğu söylenebilmektedir. Öğrencilerin izlediği Türk filmlerine dair verilen cevaplar şu şekildedir:

Tablo 17: Katılımcıların İzlediği Türk Filmlerine İlişkin Sayısal Veriler

Filmler	Kişi	%
Delibal	1	0,83
Hababam Sınıfı	1	0,83
Kelebeğin Rüyası	1	0,83
Kış Uykusu	1	0,83
Sevimli Tehlikeli	1	0,83
Atiye	1	0,83
Deliha	1	0,83
Anadolu Kartalları	1	0,83
Fetih 1453	1	0,83
Görümce	1	0,83
Bir Küçük Eylül Meselesi	1	0,83
Evim Sensin	1	0,83
Toplam: 12 Film		

Gösterime giren filmler, internet ve sosyal medya aracılığıyla dünyanın dört bir yanında aynı anda izlenebilmektedir. Elde edilen verilere göre Türkiye’de gösterime giren filmler kısa zamanda Pakistan’da da izlenebilmektedir. Öğrenciler tarafından 12 farklı film adı verilmiştir.

Dizilerin devamlılığı olduğu için izlenme oranları filmlere oranla daha yüksektir. Bununla birlikte diziler, diğer bölümde neler olacağına dair izleyicide bir merak uyandırmaktadır. Konu bütünlüğü ve karakterlerin benimsenmesinden dolayı dil öğretiminde diziler faydalı bir yardımcı kaynaktır. Pakistan ulusal kanallarında Urduca dublajlı Türk dizileri yayınlanmaktadır. Ankete katılan öğrencilerin izlediği Türk dizilerine ilişkin bilgiler şu şekildedir:

Tablo 18: Katılımcıların İzlediği Türk Dizilerine İlişkin Sayısal Veriler

Dizi	Kişi	%
Diriliş Ertuğrul	64	53,33
Kuruluş Osman	21	17,5
Muhteşem Yüzyıl	6	5
Yunus Emre	6	4,16
Aşk-ı Memnu	4	3,33
Payitaht Abdülhamit	4	3,33
Muhafız	4	3,33
Fatmagül’ün Suçu Ne	4	3,33
Kurtlar Vadisi	2	1,66
Çukur	2	1,66
Söz	1	0,83
Cesur ve Güzel	1	0,83
Menajerimi Ara	1	0,83
Siyah Beyaz Aşk	1	0,83
Sefirin Kızı	1	0,83
Behzat Ç.	1	0,83
Kara Para Aşk	1	0,83
Sen Çal Kapımı	1	0,83
Asi	1	0,83
Bizim Hikâye	1	0,83
Kıralık Aşk	1	0,83
Yasak Elma	1	0,83
Güneşi Beklerken	1	0,83
Fazilet Hanım ve Kızları	1	0,83
Mucize Doktor	1	0,83

Erkenci Kuş	1	0,83
Kardeşlerim	1	0,83
Atiye	1	0,83
Masumlar Apartmanı	1	0,83
Kösem Sultan	1	0,83
Elif	1	0,83
İçerde	1	0,83
Toplam: 32 Dizi		

Elde edilen verilere göre 2014 yılında TRT 1 televizyon kanalında yayımlanmaya başlayan Osman Bey’in babası Ertuğrul Gazi’nin hikâyesini anlatan “Diriliş: Ertuğrul” dizisi; tarihî dönemi ele alışı, güçlü karakterleri ve kültürel öğelerin yansıtılması açısından Türkiye’de olduğu gibi Pakistan’da da büyük ilgi görmektedir. Öyle ki dizinin büyük hayranı olan Pakistanlı birkaç oyuncu tarafından kendi imkânlarıyla kostüm tasarımı yapılmış, belirlenen özel mekânlarda dizinin bazı özel sahneleri Pakistanlı oyuncular tarafından yeniden canlandırmıştır.

Bununla birlikte Pakistan’da telefon melodilerinin Diriliş:Ertuğrul dizi müziği “Dombra” şarkısı olarak çaldığına, erkeklerin Ertuğrul yazan tişörtlerle gezdiğine ve dizi karakterlerinin resimlerinin yer aldığı kıyafet ve hediyelik eşyaların satışına rastlamak mümkündür. Pakistan’da diziye olan yoğun ilgi, zaman zaman Türk medyasında da yer almıştır. Pakistan’da film/dizi kategorisinde en çok aranan filmin Diriliş: Ertuğrul olduğu, dizinin Urduca dublajlı olarak yayımlandığı YouTube kanalının abone sayısının 13 milyonu aştığı ve YouTube kanalında yayımlanan ilk bölümün 100 milyon üzerinde izlenme sayısına ulaştığı haberin detaylarında yer almaktadır. Son zamanlarda tarihî dizilerin sayılarının artmasından dolayı anket verilerinde de tarihî dizilerin izlenme oranının üst sıralarda yer aldığı görülmektedir. Sevilen dizi ve film oyuncularının Pakistan’a yaptığı ziyaretlerde oyunculara hayranları tarafından oldukça yoğun ilgi gösterilmektedir.

Dizi ve filmlerin senaryoları kadar film karakterleri de dil öğretiminde çok önemli bir yere sahiptir. Rolün karakterle bütünleşmesiyle öğrenici o karaktere hayranlık besler, onun sahnelerini daha dikkatle takip eder ve repliklerini kolayca ezberler. Öğrencilerin Türk dizilerindeki sevdikleri karakterlere ait bilgiler şu şekildedir:

Tablo 19: Katılımcıların İzlediği Türk Dizilerindeki Sevdikleri Karakterlere İlişkin Sayısal Veriler

Karakter	Kişi	%
Ertuğrul Gazi (Engin Altan Düzyatan)	55	45,83
Osman Gazi (Burak Özçivit)	10	8,33
Turgut Alp (Cengiz Coşkun)	8	6,6
Halime Hatun (Esra Bilgiç)	5	4,16
Sultan Süleyman (Halit Ergenç)	4	3,3
Bamsı (Nurettin Sönmez)	4	3,3
Feriha (Hazal Kaya)	3	2,5
Hayme Ana (Hülya Darcan)	3	2,5
Sancar (Engin Akyürek)	3	2,5
Bihter (Beren Saat)	2	2,5
Ali (Taner Sönmez)	2	2,5
Eda (Hande Erçel)	2	2,5
Serkan Bolat (Kerem Bursin)	2	2,5
Yaman (Çağatay Ulusoy)	2	2,5
Yıldız (Eda Ece)	1	0,83
Ender (Şevval Sam)	1	0,83
Behlül (Kıvanç Tatlıtuğ)	1	0,83
Hürrem (Meryem Uzerli)	1	0,83
Polat Alemdar (Necati Şaşmaz)	1	0,83
Safiye (Ezgi Mola)	1	0,83
Dicle (Ahsen Eroğlu)	1	0,83
Toplam: 21 Karakter		

Veriler gösteriyor ki teknolojinin gelişmesi ve uydu kanallarına erişimin kolaylaşması sayesinde öğrenciler dizi ve filmleri Türkiye ile eş zamanlı ve yakından takip edebilmektedir. Dizi ve filmlerinin konularının yanında karakterlerine duyulan hayranlık da dile olan merakı artırmakta ve dil becerilerinin gelişmesinde büyük rol oynamaktadır. Hayranı olunan aktör/aktrisin kullandığı kalıp ifadeler ve kelimeler öğrencilerin arasında yaygın olarak kullanılmaktadır: “Eyvallah, kardeş, ağabey vs.” Yaygın olarak kullanılan diyaloglar öğrencinin zihninde daha kolay yer etmekte ve daha kalıcı olmaktadır. Bununla birlikte öğrenci, duyduğu cümledeki vurgunun konuşmada hangi anlama geldiğini de ayırt edebilmektedir. Ankete verilen

cevaplara bakıldığında toplam 21 karakter adı verilmiştir. Bunlardan 8'i tarihi dizi karakterleridir. En çok bilinen karakter ise Diriliş: Ertuğrul dizisinde Ertuğrul Gazi'yi oynayan Engin Altan Düzyatan olmuştur.

Urdu dili, Türkçe ile tarihsel bağlara sahiptir, dolayısıyla kullanım alanlarında iki dil arasında pek çok ortak kelimeye rastlanmaktadır. Türkçe öğrenen Pakistanlı öğrencilerin Türk dizi-filmlerinden öğrendiği Türkçe-Urduca ortak kelimeler şu şekildedir:

Tablo 20: Katılımcıların Türk Dizi/Filmlerinden Öğrendiği Türkçe-Urduca Ortak Kelimelere İlişkin Sayısal Veriler

Kelime	Kişi	%
adalet	20	16,66
lakin	20	16,66
bahar	15	12,5
kitap	14	11,66
çay	11	9,16
intikam	10	8,33
hava	10	8,33
siyah	10	8,33
kalem	8	6,6
şükür	7	5,83
aşk	7	5,83
çünkü	6	5
selam	6	5
yani	6	5
duvar	6	5
cevap	5	4,16
sabır	5	4,16
bacı	5	4,16
baba	5	4,16
pazar	5	4,16
şehir	5	4,16
perde	4	3,33
imtihan	4	3,33
bahçe	4	3,33
hesap	4	3,33
hakikat	4	3,33
tatıl	4	3,33
dünya	4	3,33

ayna	4	3,33
mümkün	4	3,33
televizyon	4	3,33
ahmak	4	3,33
hafta	4	3,33
nefret	4	3,33
teşekkür	4	3,33
sabah	4	3,33
saat	3	2,5
düşman	3	2,5
zehir	3	2,5
eğer	3	2,5
aşık	3	2,5
keşke	3	2,5
muhabbet	3	2,5
masum	3	2,5
mükemmel	3	2,5
elveda	3	2,5
merhaba	3	2,5
mesela	3	2,5
şart	3	2,5
afiyet	2	1,66
dua	2	1,66
netice	2	1,66
kalp	2	1,66
taze	2	1,66
lazım	2	1,66
şerbet	2	1,66
hürriyet	2	1,66
dürüst	2	1,66
telefon	2	1,66
renk	2	1,66
cenaze	2	1,66
adet	2	1,66
sebze	2	1,66
zaman	2	1,66
dükkan	2	1,66
memnun	2	1,66
fark	2	1,66

defa	2	1,66
namaz	2	1,66
ahmak	2	1,66
beyaz	2	1,66
peynir	2	1,66
elbette	2	1,66
hatun	1	0,83
sual	1	0,83
maddi	1	0,83
nazik	1	0,83
itimat	1	0,83
masum	1	0,83
katil	1	0,83
cehalet	1	0,83
�orba	1	0,83
�orap	1	0,83
pantolon	1	0,83
saf	1	0,83
sadık	1	0,83
amin	1	0,83
razı	1	0,83
fayda	1	0,83
zeytin	1	0,83
dede	1	0,83
Müslüman	1	0,83
Şarap	1	0,83
gayrimüslim	1	0,83
kıyamet	1	0,83
fark	1	0,83
hakim	1	0,83
hasret	1	0,83
emanet	1	0,83
mübarek	1	0,83
sınıf	1	0,83
sebep	1	0,83
dost	1	0,83
damat	1	0,83
sürahi	1	0,83
nokta	1	0,83

sebze	1	0,83
edebiyat	1	0,83
hareket	1	0,83
nasip	1	0,83
takdir	1	0,83
zemin	1	0,83
cihan	1	0,83
mekan	1	0,83
hoş	1	0,83
defter	1	0,83
şifa	1	0,83
efsane	1	0,83
tecrübe	1	0,83
sade	1	0,83
hesap	1	0,83
vakit	1	0,83
şey	1	0,83
köfte	1	0,83
hafıza	1	0,83
zincir	1	0,83
şahsiyet	1	0,83
nehir	1	0,83
insaf	1	0,83
zindan	1	0,83
meyve	1	0,83
ilaç	1	0,83
mektup	1	0,83
mescit	1	0,83
hayvan	1	0,83
ufuk	1	0,83
şair	1	0,83
tebessüm	1	0,83
şahit	1	0,83
elbette	1	0,83
halka	1	0,83
hain	1	0,83
şehadet	1	0,83
peynir	1	0,83
hesap	1	0,83

şükür	1	0,83
mevcut	1	0,83
nesil	1	0,83
filan filan	1	0,83
diğer	1	0,83
manzara	1	0,83
hayat	1	0,83
emir	1	0,83
nabız	1	0,83
hayvan	1	0,83
millet	1	0,83
valla	1	0,83
imdat	1	0,83
gazi	1	0,83
keşke	1	0,83
maddi	1	0,83
fitne	1	0,83
hata	1	0,83
pişman	1	0,83
derya	1	0,83
sayfa	1	0,83
hâkim	1	0,83
ders	1	0,83
emir	1	0,83
meşhur	1	0,83
insan	1	0,83
bereket	1	0,83
fakat	1	0,83
final	1	0,83
Valla	1	0,83
vefat	1	0,83
teklif	1	0,83
muhafız	1	0,83
mizaç	1	0,83
tarih	1	0,83
kafi	1	0,83
zayıf	1	0,83
kelam	1	0,83
cümle	1	0,83

cuma	1	0,83
hafta	1	0,83
bahar	1	0,83
can	1	0,83
takriben	1	0,83
fitne	1	0,83
hakikat	1	0,83
hesap	1	0,83
kabul	1	0,83
ticaret	1	0,83
kanun	1	0,83
misafir	1	0,83
elveda	1	0,83
sohbet	1	0,83
maksat	1	0,83
taç	1	0,83
ruh	1	0,83
kabahat	1	0,83
vazife	1	0,83
cep	1	0,83
tebessüm	1	0,83
muhabbet	1	0,83
Toplam: 206 Kelime		

Öğrencilere sorulan anket sorusu açık uçlu olduğu için ankete verilen cevaplarda toplam kelime sayısı belirlenmiştir. Elde edilen verilere göre Türkçe dizi ve filmlerden en çok öğrenilen kelimeler 20’şer öğrencinin verdiği cevapla “lakin” ve “adalet” olmuştur. Yabancı dil öğretiminde ortak kelimelerin yer aldığı cümlelerle hedef dili öğrenme hızı ve öğrencinin motivasyonu artmaktadır. Türkçe ve Urdu dili arasında da Arapça ve Farsçanın da etkisiyle oldukça fazla sayıda ortak kelime bulunmaktadır. Bu sayede öğretici her iki dildeki ortak kelimelere yönelik farkındalığı oluşturmakta ve dersleri daha verimli hale getirebilmektedir.

Sonuç Yerine

Yabancı dil öğretiminde dili yalnızca yapısal açıdan öğretmek yerine kültürel ve coğrafi unsurları da dahil ederek yeni yöntemler geliştirmek dili öğretmeyi daha verimli hâle getirebilmektedir. Öğrenci, öğrenilen dilin

konusulduğu ÷lkede yaşamıyor ve o dile maruz kalamıyorsa bunu dizi, film ve videolar aracılığıyla destekleyebilir. Bu sayede hedef dildeki dizi ve filmleri izleyerek jest, mimik, vurgu ve tonlamalarla öğrendiklerini pekiştirebilir. Yabancı dil öğrenim sürecinde bireyin ana diline en yakın hedef dilde akıcı konuşma becerisi ve okuduğunu anlama becerisi ön plana çıkmaktadır. Öğrencilerin sınıf ortamının dışında farklı görsel-işitsel öğretim materyali kullanmaları güdülenme ve hazır bulunuşluk düzeyini artırmaktadır. Teknolojinin hızla gelişmesi, öğrencilerin farklı duyularını daha hızlı geliştirmesine yardımcı olacak dil öğretim materyallerinin hazırlanmasına olanak sağlamaktadır. Pakistanlı öğrencilerin sorulara verdiği yanıtlardan hareketle tarihî dizilere olan merakları göz önüne alınırsa öğrencilerin hâlihazırda kullandıkları öğretim yöntem ve tekniklerini tarihî konuları içeren görsel materyallerle zenginleştirmeleri dil öğretim sürecinin hızlanmasına olumlu katkı sağlayacaktır. Çalışmamızda, Pakistanlıların Türkiye'ye duyduğu ilginin Türk dizi ve filmlerinin izlenme oranına yansması ve Türkçe öğrenimine sağladığı katkı üzerinde durulmuştur. Türkçe öğretiminde dizi ve filmlerden faydalanılması ders ortamının daha eğlenceli hâle gelmesi, derse olan ilginin artmasını sağlayacaktır. Öğrenci dizi ve filmler vasıtasıyla toplumsal yaşama dair fikir sahibi olup gerçek dil çevresine hâkim olacaktır. Yabancılarla Türkçe öğretiminde amaç yalnızca birtakım kelimeleri öğretmek değil öğrenciye dili ve kültürü yeterli ölçüde kazandırmaktır. Son zamanlarda tarihe duyulan merak, dizi senaryolarına da yansımış ve tarihî dizilerin sayısında artış gör÷lmüştür. Elde edilen verilere göre tarihî dizilerin izlenme oranı diğer dizilere oranla daha fazladır. Öğrenci, hedef dildeki ÷lkenin tarihine ve kültürüne dair yansımaları dizi ve filmler vasıtasıyla öğrenebilir. Bu nedenle öğreticinin öğrencilere izleteceği ve onlara tavsiye edeceği dizi ve filmlerin senaryo seçimi kültür ve ÷lkenin tanıtımı için çok önemlidir. Burada öğreticiye doğru yönlendirme yapma hususunda büyük iş düşmektedir. Öğreticilerin ortak kültür unsurlarının yer aldığı dizi ve filmleri tercih etmesi de öğrencilerin derse olan ilgisini artırmasına katkı sağlayacak bir diğer etkidir. Dünya genelinde ilgi gören dizi ve film çekimlerinin yapıldığı şehirlere yabancı turistlerin ilgisi artmış ve Türkiye'yi kültür turizmi, alışveriş ve yatırım yapma konusunda tercih edilen bir ÷lke konumuna getirmiştir. Diriliş: Ertuğrul dizisinin çekimlerinin yapıldığı Bilecik-Söğüt'ü, Ertuğrul Gazi Türbesi ve Ertuğrul Gazi Müzesi'ni dizi yayımlanmaya başladıktan sonra ziyaret eden turist sayısı oldukça artmıştır.

Yabancı ziyaretçilerin arasında Pakistanlılar oldukça fazladır.¹ Pakistanlı öğrencilerin izlediği Türk dizi ve filmleri, onların Türkiye'ye olan merakını ve Türkçe öğrenme ilgilerini de artırmaktadır. Elde edilen veriler, Pakistan'ın küçük şehirlerinde de Türkçe öğrenen öğrencilerin bulunduğunu ve Pakistan'da Türkçenin ne kadar geniş bir alana yayıldığını göstermektedir. Öğretici, Türkçe öğretiminin her seviyesinde dizi ve filmleri yardımcı bir kaynak olarak kullanabilmelidir. Bireyin yabancı dili, ana diline yakın yetkinlikte kullanabilmesi için o dili ana dili olarak konuşan birinden duyması ile o dilde akıcı konuşma becerisi ve okuduğunu anlaması doğru orantılıdır. Günümüzde teknolojinin her geçen gün gelişmesi ile dizi ve filmlere ulaşmak ve bilgiye erişmek daha kolay hâle gelmiştir. Öğreticiler, teknolojiyi yakından takip etmeli, internet ve uydu kanallarından faydalanmalı ve derste öğrencilere farklı yöntemler sunmalıdır. Pakistan ve Türkiye arasındaki ortak tarih ve kültürel bağlar üzerine kurulu yakın dostluk ve kardeşlik, geçmişten günümüze yaşanmışlıkların tesiri ve ikili ilişkilerdeki sıcaklık ve samimi duygular neticesinde Pakistan'da Türkçe öğrenmeye oldukça yoğun ilgi gösterilmektedir. Bunda Türk dizileri ve filmlerinin de büyük bir payı vardır. Pakistan'da Türk dizileri yakından takip edilmekte özellikle tarihî karakterleri oynayan oyunculara büyük hayranlık duyulmaktadır. Öğrenciler hayranı oldukları karakterlerin film ve dizilerini izleyerek derste öğrendiklerini pekiştirecek, hedef dili ve kültürü yakından tanıma fırsatı elde edecektir.

¹ 24.05.2023 tarihinde Söğüt Kaymakamlığı ile yapılan görüşmede alınan bilgiler baz alınmıştır.

KAYNAKÇA

- Banguoğlu, Tahsin., (2015), *Türkçenin Grameri*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 10.Baskı, Ankara.
- Aksan, Doğan, (2007), *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Eşref, Ahmet Bahtiyar; Soydan, Celal., (2012), *Urdu-Türkçe Türkçe-Urdu Sözlük*, Türk Dil Kurumu Yayınları, İstanbul.
- İşcan, Adem, (2011), *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Filmlerin Yeri ve Önemi*, Turkish Studies, ss.939-948.
- Demirel, Özcan., (2011), *Öğrenme Sanatı-Öğretim İlke ve Yönetmenleri*. Pegem Akademi, Ankara.
- Çangal, Önder, (2021), *Dil öğretiminde YouTube'un kullanımı: Yabancılar Türkçe öğretenlerin deneyimleri ve bakış açıları*, Rumelide Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi.
- İncik, Halil İbrahim, (2022), *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Bir Yöntem Olarak dizi/filmlerin kullanımı: Destan Dizisi Örneği*, International Göbeklitepe Social and Human Sciences Congress-IV (The Proceedings Book).
- Yılmaz, Fatih; Diril, Ayhan, (2015). *Filmlerle Yabancılar Türkçe Öğretimi: Beyaz Melek Film Örneği*. Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 3, Sayı: 10, 223-240.
- Yaman, Yılmaz; Arslan Mustafa, (2022), *Yabancı Dil Olarak Türkçe Dinleme ve Konuşma Becerilerinin Gelişiminde Filmlerin Kullanımı*, Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi.
- Göktaş Betül; Çangal Önder, (2023), *Cezayirli Türkoloji Öğrencilerinin Türk Kültürüne Yönelik Farkındalıkları*, Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi Sayı: 12/1 s. 305-327, Türkiye.
- <https://www.youtube.com/watch?v=bUqPyOCcUXA> 28 Mayıs 2023'te erişildi.